

Delusional Disorder

โรคหลงผิด

โรคหลงผิดคืออะไร?

โรคหลงผิด คือ โรคจิตชนิดหนึ่ง ผู้ป่วยจะมีอาการหลงผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกันตลอดเวลา อาการหลงผิดเป็นอาการทางจิตที่ผู้ป่วยมีความเชื่อในเรื่องที่ไม่เป็นความจริง แต่ไม่สามารถลบความเชื่อที่ได้ออกจากความทรงจำไปได้ ถึงแม้จะมีหลักฐานที่เป็นจริงมาหักล้างความเชื่อผิด ๆ นั้นก็ตาม สิ่งหนึ่งที่ควรระวังระลึกในใจก็คือ: จิตแพทย์ควรพิจารณาประวัติของคนไข้แยกเป็นส่วน ๆ อย่างละเอียดรอบคอบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวัฒนธรรม การเลี้ยงดู การศึกษา และศาสนา โดยในความเป็นจริงแล้วความคิดที่ตีคุณค่าด้านวัฒนธรรม การเลี้ยงดู การศึกษา หรือศาสนามากจนเกินไป จะทำให้เกิดความสับสนและปนรวมกับอาการหลงผิดได้โดยง่าย ทั้งนี้เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ป่วย ควรให้จิตแพทย์เป็นผู้วินิจฉัยโรคหลงผิด

ระบาดวิทยาของโรคหลงผิดนั้นถือว่าต่ำกว่าโรคจิตเภท โดยมีอัตราส่วนของเพศชายต่อเพศหญิงอยู่ที่ประมาณ 1 ต่อ 1 โดยเพศหญิงมีอัตราส่วนที่จะเป็นสูงกว่าเพศชายเล็กน้อย และอายุที่เริ่มเป็นจะอยู่ที่ประมาณ 40

กลุ่มอาการของโรคหลงผิดมีอะไรบ้าง?

- อาการหลงผิดว่าตนมีความสามารถเกินความเป็นจริง
- อาการหลงผิดคิดว่าตนเองป่วย
- อาการหลงผิดว่าคู่ของตนนอกใจ
- อาการหลงผิดว่าบุคคลอื่นหลงรักตน หรือเป็นคู่รักของตน
- อาการหลงผิดว่าถูกปองร้าย
- แบบผสม
- ไม่ระบุ

สาเหตุของโรคหลงผิดเกิดมาจากอะไร?

สาเหตุของโรคหลงผิดนั้นมีความซับซ้อนเป็นอย่างมาก แต่ปัจจัยที่มีตั้งแต่กำเนิด และพันธุกรรมก็ไม่ได้มีความเด่นชัดกว่าสาเหตุอื่น ๆ ในมุมมองด้านจิตวิทยาอาจจะเกิดจากความบกพร่องของระบบลิมบิก และปมประสาทบาซัลในสมองของผู้ป่วย อย่างไรก็ตามปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ อุปสรรคที่เกิดขวางการพัฒนาทางด้านจิตและสังคม เช่น การถูกทำร้ายในวัยเด็ก การไม่สามารถสร้างความไว้วางใจในตัวผู้อื่น การเลี้ยงดูที่เลวร้าย เป็นต้น ปัจจัยอื่น ๆ ยังรวมถึงความบกพร่องในการได้ยิน การมองเห็นไม่ชัด การอพยพย้ายถิ่น การปลุกแยกตัว อารมณ์ที่ตึงเครียดและอ่อนไหวง่ายแต่กำเนิด และการเปลี่ยนแปลงที่ถดถอยลงเนื่องจากอายุที่เพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

ระยะการเกิดโรคหลงผิดเป็นอย่างไร?

อาการหลงผิดของคนผู้ป่วย หากไม่ได้รับการรักษาก็จะมีผลเรื้อรังตลอดชีวิต โดยถึงแม้ประสิทธิภาพในการรักษาโรคหลงผิดจะไม่ได้ผลเทียบเท่ากับโรคจิตเภทหรือโรคอารมณ์แปรปรวน แต่ก็ช่วยให้หายขาดจากโรค หรือลดอาการในกรณีต่าง ๆ ได้ถึง 50% ความบกพร่องด้านจิตและสังคมที่หลากหลายในผู้ป่วยโรคหลงผิดยังถือว่ามีระดับความรุนแรงที่น้อยกว่าในกลุ่มผู้ป่วยจิตเภท อย่างไรก็ตามผู้ป่วยมักปฏิเสธรับการรักษาเพราะขาดความเข้าใจถึงอาการป่วยทางจิตของตน จึงทำให้การแย่งและรักษาเกิดความล่าช้าตามไปด้วย

ตัวเลือกในการรักษาโรคหลงผิดได้แก่อะไรบ้าง?

1. การรักษาด้วยการใช้ยา

ยาระงับสารช่วยลดและในบางครั้งกำจัดอาการหลงผิดของผู้ป่วยได้ ทั้งยังช่วยลดอาการทางจิตต่าง ๆ เช่น วิตกกังวล อารมณ์ฉุนเฉียว และปัญหาในการนอน ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักสงสัยในตัวยาที่ได้รับและ มีความรู้สึกไวต่อผลข้างเคียงของยาดังกล่าว ปริมาณยาที่ใช้จึงเริ่มจากปริมาณที่น้อยภายใต้การดูแลของแพทย์ หลังจากนั้นก็จะค่อย ๆ มีการปรับปริมาณของยาที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงความสงสัยของผู้ป่วยต่อแพทย์ที่ดูแล

เนื่องจากผู้ป่วยโรคหลงผิดมักจะไม่ค่อยยอมเข้ารับการรักษาใด ๆ สายสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยและแพทย์จึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมาก หากแพทย์สามารถทำให้ผู้ป่วยวางใจได้มากขึ้นและรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างแพทย์-ผู้ป่วยไว้ได้ การต่อต้านการรับประทานยาของผู้ป่วยก็จะลดลงตาม ถึงแม้ว่าผู้ป่วยอาจจะไม่เชื่อว่าตัวเองป่วยเป็นโรคทางจิต แต่ก็ยอมรับฟังคำแนะนำของแพทย์ในการรับประทานยา

2. การบำบัดจิต

โดยปกติแล้วการบำบัดจิตควรทำควบคู่ไปพร้อมกับการรักษาด้วยยาเพื่อผลลัพธ์ที่ดีที่สุด นักบำบัดจะหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าที่จะสร้างความขุ่นเคืองกับผู้ป่วยเกี่ยวกับอาการหลงผิดที่เกิดขึ้น แต่จะสะท้อนความเป็นจริงให้ผู้ป่วยเห็นในเวลาที่เหมาะสม

การรับมือกับกรณีนี้ที่ผู้ป่วยไม่ตอบสนองต่อการรักษา แพทย์อาจจะช่วยชี้นำผู้ป่วยสู่การใช้ชีวิตที่มีความสุข และให้ผู้ป่วยมีชีวิตที่สงบสุขอยู่กับอาการหลงผิดของพวกเขา อีกทางหนึ่งแพทย์อาจจะพยายามเข้าใจถึงความคับข้องใจ ความสิ้นหวัง และความอับอายที่อยู่ลึกภายในจิตใจของผู้ป่วย พร้อมช่วยพวกเขาแก้ปัญหาที่รบกวนอยู่ภายในใจ พร้อมกันนั้นแพทย์จะสอนให้ผู้ป่วยรับมือกับวิกฤตในทางบวกเมื่อต้องเจอกับความเครียดที่ไม่คาดคิด

เอกสารฉบับนี้เป็นแปลจากภาษาอังกฤษที่เป็นต้นฉบับ ในกรณีที่มีความคลาดเคลื่อน หรือไม่สอดคล้องกันให้ยึดถือฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก